

TEXTOVÁ ČÁST

4

REKONSTRUKCE KREMATORIA OSTRAVA

c) Průvodní zpráva

Koncept

Urbanisticko - architektonická koncepce návrhu navazuje na osovou kompozici ústředního hřbitova, návrh objektu krematoria doplňuje o horizontální podnož s hlavním vstupem v kompoziční ose.

Principy konceptu návrhu rekonstrukce a přístavby:

- zdůraznění výškové dominanty velké obřadní síně (VOS)
- podtržení celkové kompozice bílou hmotou horizontální přístavby - bílá jako neutrální barva slavnostní a smuteční současně
- zdůraznění centrálního vstupu prohnutím (kompresí) čelní stěny
- ukončení urbanistické osy hřbitova obloukovou křivkou - "uzavření kruhu života"
- postupná výšková gradace hmot k věži VOS
- odlišení dvou prostorových dominant (VOS a křehkého objektu - původní MOS) a to sjednocením průsvitným skleněným pláštěm - vizuální vyznění dvou "drahokamů"
- skleněný plášť bude pokovením zbarven do zlatavého odstínu - zlatá barva jako symbol plně prožitého života - barva nebeského paprsku
- světlo prolínající se prostorem přístavby vložím vnitřních atrií, zklidnění vnitřního prostoru

Provozní řešení

Návrh lze provozně i stavebně rozdělit na tři základní části - zachované provozní zázemí, nová přístavba sdružující smuteční prostory a materiálové úpravy fasád výškových dominant (VOS + křehkého objektu). Provozní řešení vychází ze základního konceptu - vazba na hlavní kompoziční osu, provázanost vstupu s velkou obřadní síní.

Nová přístavba v sobě sdružuje prostory pro veřejnost. Na hlavní osu navazuje vstup do příčné rozšiřující se haly s bočními průhledy do parkové zeleně hřbitova.

Z této podélné vstupní haly jsou v kolmém směru, rovnoběžné s nástupní osou, vstupy do jednotlivých částí smutečního provozu. Středem je vstup do velké obřadní síně, vpravo příchod k administrativnímu zázemí, vlevo pak přístup k dalším smutečním místnostem - čekárna pro pozůstalé, prostory identifikace, malá obřadní síň a prostor pro rozloučení v úzkém rodinném kruhu (RURK) přidruženým ke křehkému objektu.

Prostory identifikace s výstavou rakve a RURK respektují původní umístění s vazbou na provozní chodbu a hlavně vazbu na křehkou pec.

Hala je podélně členěna nepravidelným rytmem plných a otevřených částí s průhledy do vnitřních atrií. Interiér přístavby je členěn vloženými atrií, které vnášejí do prostoru přirozené osvětlení a zklidnění.

Atria jsou pojednána podle navazujících provozních místností. Jihovýchodní atrium, kolem kterého je věnec administrativního zázemí, má zelený charakter s výsadbami trvalek a stromů. Toto atrium je největší s nejlepším přístupem světla.

Severozápadní atrium přiléhá k části pro pozůstalé, prostor má klidný meditativní ráz s kamenným vodním prvkem zrcadlícím oblohu.

Třetí menší atrium je součástí interiéru malé obřadní síně s pískovým povrchem. V principu jsou v těchto třech atriích zastoupeny základní atributy života - slunce, země, voda a život v podobě rostlin.

Atria současně obepínají hmotu velké obřadní síně a stavebně uvolňují tuto dominantu prostoru.

Prostor velké obřadní síně je respektován ve své vertikální formě, provozně zapojujeme balkon zpřístupněný novým točitým schodištěm. Část balkonu bude vyhrazen, oddělení dřevěnou stěnou, pro ovládání audiovizuální techniky. Ozvučení síně bude skryto v perforovaném obkladu čel portálu, v pohledu bude dále skryto projekční plátno, na které bude z plného zábradlí balkonu probíhat projekce.

Malá obřadní síň je samostatná vsazená hmota, která se vně uzavírá, vnitřní prostor pracuje se světelnou scénou, část pro pozůstalé je prosvětlena postranním atriem, katafalk je osvětlen horním rozptýleným světlem ze střešního kubusu světlíku.

Žebrové zastropení síně vnášejí do prostoru rytmus, současně umožňuje skrytí osvětlení, ozvučení a projektoru. Jako projekční plocha bude využito snížené žebro portálu oddělující prostor katafalku.

Konstrukční a materiálové řešení

Konstrukčně je přístavba pojata jako stěnový systém (ŽB stěny) kombinovaný s ocelovými sloupy. Vnitřní

dělicí stěny budou zděné. Vnější masivní stěny budou z tepelně izolačního betonu (např. liaporbeton). Stropní konstrukce budou monolitické ŽB kombinované žebrové a deskové.

Provozní část zázemí je ponechána ve stávajícím konstrukčním uspořádání, dojde v rámci dispozičních úprav k přezdění části dělicích a nosných stěn. Střešní konstrukce zázemí je v převážné míře respektována, dojde k dílčím úpravám z důvodu provázání s přístavbou. Bude odstraněn přesah střechy v místě spoje s přístavbou, současně dojde k výškové úpravě atik zdvojené střechy.

Ocelová konstrukce VOS a kremačního objektu bude v převážné části zachována, dojde k dílčím úpravám v místě hlavního vstupu a navázání na vstupní halu.

Tak jak je objekt provozně členěn na tři části (zázemí, přístavba a vertikální hmoty VOS a kremační části) je i reflektováno v materiálovém pojetí.

Zadní provozní část - zděná hmota s šedou omítkou skrytou v zeleni. Přístavba - jednoduchá světlá horizontální hmota z bílého betonu.

Vertikální hmoty jsou sceleny fasádním obkladem - průsvitným skládaným pláštěm ze skleněných šindelů. Jedná se o předsazený systém provětrávané fasády ze skleněných pokovených panelů se zlatým zabarvením. Tato průsvitná fasáda umožňuje v částech s otvory prosvětlení interiéru s vloženým vnitřním izolačním zasklením.

Stavebně bude stávající plechový fasádní plášť demontován vč. podkladní konstrukce, nově fasáda doplněna zateplením z minerální vaty s difúzní folií, dále pak předsazenou sloupkovou konstrukcí (hliník nebo pozinkována ocel), na kterou bude systémem konzol zavěšen skleněný plášť.

Toto průsvitné řešení fasády sjednotí a zdůrazní tvarování těchto prostorových dominant. Pojetí fasády z dálky navozuje dojem třpytících se drahokamů na bílém oblaku.

Kremační objekt (původní MOS) je novým fasádním pláštěm scelen, vložené plné ocelové dveře naznačují technicko-provozní ráz. Fasáda je výškově přesazena přes atiku, skrývá technické výdechy. Hmota získává vyznění sarkofágu, kde probíhá vnitřní přeměna na prach.

Interiér přístavby se vyznačuje materiálovou jednotou komunikačních a provozních prostor z bílého betonu. Smuteční prostory jsou zvýrazněny solidními přírodními materiály, které mají v objektu již tradici - kamenné mramorové podlahy, dřevěný obklad, ušlechtilý kov - měď.

Ve velké obřadní síni jsou zachovány podstatné prvky - plastická dřevěná stěna za katafalkem, prolamovaný podhled vč. svítidel, tmavě šedá mramorová podlaha a postranní skleněné vitráže. K zdůraznění těchto výtvarných prvků a celkového slavnostně smutečního vyznění jsou postranní obklady stěn nahrazeny světlým obložením - bílé mořeny dub v kombinaci s perforovanými akustickými panely stejného světlého dezénu.

Hlavní vstupní dveře do obřadní síně jsou masivní plné dvoukřídlé, pokryté měděným plechem.

Energetické řešení objektu

Energetický systém vychází z konceptu stavby - masivní přístavba, lehká konstrukce obřadní síně a původní zděná hmota zázemí.

Velká obřadní síň se v současnosti velkoplošným prosklením obrací k jihozápadu, prostor je tak v letních měsících přehříván. Hmota VOS bude sjednocena opláštěním z průsvitných skleněných panelů v systému provětrávané fasády a zateplena doplněním vrstvy tepelné izolace. Prosklené čelo bude řešeno jako dvojitá provětrávaná skleněná fasáda se systémem stínění roletami ve vzduchové dutině. Vnější fasáda je ze skládaných průsvitných skleněných panelů, vnitřní fasáda je systémová s izolačním zasklením.

Jedná se o princip aktivní fasády. Při možnosti solárních zisků se rolety vytahují a objekt přijímá sluneční energii. Při jejich stažení dosahujeme efektu vzduchového izolačního polštáře, při jejich částečném povytažení dochází ke komínovému efektu a ochlazování obvodové konstrukce. Systém stínících rolet bude řízen automaticky dle pohybu slunce s možností uživatelské změny.

Tento koncept, který pracuje s energií slunce, je doplněn systémem řízeného větrání se zpětným ziskem tepla - rekuperace.

Vytápění

Systém vytápění bude pracovat s využitím odpadního tepla z kremačních pecí a to se zachováním stávajícího systému čerpání tepla přes výměník s ukládáním tepla do akumulčních nádob ve stávající strojovně. Prostor strojovny bude doplněn o vnitřní odhlučnění, současně bude objekt, kde jsou umístěny pece 1 a 2, doplněn o vnější izolaci a nové opláštění formou větrané fasády, jedná se úpravy vedoucí k eliminaci nežádoucího hluku z provozu těchto technických zařízení.

Při plánované výstavbě další pece za objektem krematoria bude i zde instalován výměník (např. rotační

regenerační) využívající teplo z pecí 3 a 4.

Jako doplňkový zdroj budou na základě aktuálních tepelných ztrát navrženy v nových dimenzích plynové kondenzační kotle. Vytápění, v nových prostorách a ve velké obřadní síni, bude řešeno podlahovým systémem, v zázemí bude zachován systém otopných těles.

Větrání

Vnitřní prostory budou doplněny o systém nucené výměny vzduchu s rekuperací tepla. VZT bude řešeno, pro dílčí větrané prostory, decentralizovaně a to systémem podstropních jednotek skrytých v podhledu.

Výjimku tvoří prostor VOS, který svým převýšeným objemem vyžaduje samostatnou strojovnu VZT. Tato je umístěna v zázemí u severní fasády, kde bude nasáván čerstvý vzduch. Prostor VOS bude ze strany podia s katafalkem, z bočních čel, dotován čerstvým vzduchem - výfuk vzduchu nad podlahou. Na protilehlé straně VOS v prostoru nad balkonem bude vzduch nasáván a odváděn potrubím nad podhledem v prostoru příhradové střešní konstrukce zpět do strojovny.

Systém VZT bude v zimě dotován teplem, v letním období bude vzduch přichlazován.

Chlazení-klimatizace

Nové konstrukce jsou navrženy masivní betonové, čímž je zajištěna dobrá tepelná akumulace, která minimalizuje přehřívání přístavby. Vybrané prostory budou však doplněny chladícími jednotkami, zejména prostor VOS. Chlazení bude řešeno kombinovaně parapetními jednotkami (ve VOS skryté v zábradlí balkónu) a dále kanálovými jednotkami za interiérovým obkladem. Venkovní jednotky budou umístěny na zemi popř. na střeše ze strany severní.

Elektroinstalace a osvětlení

Energetický systém bude dále doplněn instalací fotovoltaických panelů na střeše zázemí. Zisk elektrické energie bude dotovat systémy VZT a chlazení.

Elektroinstalace bude provedena v systému přiznané strukturované kabeláže. Osvětlení je navrženo kombinací denního a umělého.

Dešťová voda

Návrh pracuje také s využitím dešťových vod. S ohledem na plochu střechy, budou dešťové vody jímány do retence a využívány jak k závlaze vnitřních atrií, tak i jako zdroj užitkové vody na toaletách.

Doprava

Dopravně návrh upravuje současný přístup, kdy hlavní příjezd je ze severozápadu směrem k bráně zázemí krematoria. V této SV části od krematoria je také situována zástavka autobusu. Příjezd MHD a k zázemí je zachován. Návrh však počítá se zrušením hromadného parkování na hlavní nástupní ploše před krematoriem. Přesouvá parkoviště po smuteční hosty jihozápadním směrem k přímé vazbě na hlavní kompoziční osu. Příjezd smutečních hostů je tak od horní brány přímý k novému parkovišti. Návštěvník tak má první kontakt se stavbou krematoria pohledem na hlavní nástupní průčelí a nikoliv na bránu hospodářského dvora.

V sousedství objektu krematoria je ponecháno pouze malé parkoviště pro krátkodobé návštěvy a případně pro blízké pozůstalé a to včetně stání pro ZTP.

Prostranství a zeleň

Návrh v převážné míře respektuje současnou síť komunikací uvnitř areálu hřbitova. Plocha přístavby částečně zabírá současnou dlážděnou plochu před krematoriem, tvarováním přístavby je tato nástupní plocha zjednodušena a zmenšena na základní obdélníkový tvar, který navazuje na hmotu dostavby. Povrch respektuje současné dláždění s rytmem světlých pruhů ve směru hlavní osy. Ze severovýchodu dojde k úpravě hlavního přístupového chodníku spojující příchozí od zástavky MHD s centrálním nástupem.

Při návrhu a úpravách zpevněných ploch je respektována stávající vzrostlá zeleň dojde pouze k odstranění jednoho smrku. Zelené zatravněná plocha vedle kremačního objektu bude pochůzí a to formou šterkového trávníku s novou výsadbou trojice bříz rámuující výhled z vnitřní haly.